

УДК 339.5.42.2:004

*Тодошук А.В.,
доцент кафедри зовнішньоекономічної
та митної діяльності,
Ясінська Ю.А.,
здобувач вищої освіти,
Національний університет «Львівська політехніка»*

СУЧАСНІ ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИКЛИКИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ МИТНИХ ПРОЦЕДУР

Цифровізація митних процедур є ключовим елементом у розвитку міжнародної торгівлі та покращенні митного адміністрування. Глобалізація та зростаючий обсяг міжнародної торгівлі вимагають вдосконалення митних процедур, тому впровадження цифрових технологій у митну сферу дозволяє спростити та прискорити процеси оформлення вантажів, зменшити корупційні ризики та підвищити ефективність роботи митних органів. Сучасна практика свідчить, що держави з розвиненими цифровими митними системами значно скорочують час митного оформлення вантажів.

Інновації у сфері митного адміністрування сприяють мінімізації людського фактора та зниженню ризиків корупції, що, у свою чергу, робить митні процеси більш прогнозованими й доступними для всіх учасників ринку. Державна митна служба України активно починає використовувати штучний інтелект не лише для підвищення ефективності їхньої роботи, а й для розробки сучасних сервісів, що спрощують митні процедури. Одним із таких нововведень стало оновлення розділу «Ввезення легкового автомобіля» в Особистому кабінеті на порталі «Єдине вікно для міжнародної торгівлі» [1]. У перспективі штучний інтелект дозволить значно зменшити обсяг ручної перевірки документів і скоротити час митного оформлення.

Спрощення документообігу завдяки електронним деклараціям і цифровим підписам. В Японії впроваджено систему NACCS, яка дозволила скоротити час митного оформлення [2]. У країнах ЄС для передачі даних в електронному вигляді використовується система NCTS (New Computerized Transit System). В ЄС електронне декларування товарів є обов'язковим. Така система дає можливість декларантам надавати декларації в електронному вигляді до прибуття вантажу, проводити аналіз ризиків та прискорювати обробку даних [3].

Також перспективою є підвищення прозорості та надійності митних операцій через децентралізовані бази даних та автоматизоване виконання митних угод. Смарт-контракти дозволяють автоматично розраховувати мита та

податки відповідно до заздалегідь визначених умов, що значно знижує ризик людської помилки та корупційних схем. Наприклад, використання блокчейну в системах митного контролю в Дубаї дозволило скоротити час оформлення транзакцій.

Використання штрихкодів і RFID (радіочастотної ідентифікації) для ідентифікації товарів у реальному часі. Це сприяє оперативному контролю за переміщенням вантажів, зменшенню ризиків контрабанди та прискоренню митного оформлення. У США RFID-технології використовуються для автоматичного відстеження товарів при перетині кордону, що значно зменшує затримки в логістиці. А інтеграція цих технологій у митні системи ЄС дозволила суттєво зменшити випадки митного шахрайства.

Попри широкі перспективи цифровізації митних процедур наявні численні виклики. Інтеграція цифрових рішень вимагає значних фінансових і технологічних ресурсів. Держави, що розвиваються, часто стикаються з браком коштів на впровадження автоматизованих систем митного контролю. Впровадження інтелектуальних технологій потребує модернізації інфраструктури та адаптації існуючих інформаційних систем. Ризики хакерських атак та несанкціонованого доступу до митної інформації є серйозною загрозою, оскільки митні інформаційні системи часто обробляють конфіденційну інформацію про товари, фінансові транзакції та особисті дані. Впровадження ефективних заходів з кібербезпеки, шифрування даних та аутентифікації користувачів є важливими завданнями для забезпечення захисту даних [4]. Також викликом є дефіцит кваліфікованих кадрів для роботи з новими технологіями. Постійне оновлення митних інформаційних систем вимагає від митних органів та персоналу відповідних знань та навичок. Ще одним викликом можна виділити доступність та масштабованість систем, оскільки митні інформаційні системи мусять бути доступні не тільки для митників, але й для усіх учасників зовнішньоекономічної діяльності: підприємств, транспортних компаній, брокерів та інших. Водночас вони повинні мати можливість масштабування для обробки великих обсягів транзакцій в умовах глобалізації та постійного збільшення кількості міжнародних операцій.

Отже, цифровізація митних процедур є необхідною умовою для підвищення ефективності та прозорості митного регулювання. Впровадження сучасних технологій сприятиме зниженню адміністративного навантаження, мінімізації корупційних ризиків та покращенню взаємодії між державами. Застосування штучного інтелекту, блокчейну, штрихкодів, RFID та смарт-контрактів є ключовими напрямками розвитку митної сфери. Для успішної реалізації цифрових реформ необхідна координація на міжнародному рівні,

інвестування в інноваційні технології та навчання фахівців. Ураховуючи сучасні тенденції, міжнародна спільнота має сприяти гармонізації правових норм та забезпеченню кібербезпеки для ефективного функціонування цифрових митних технологій.

Список використаних джерел:

1. Нововведення Державної митної служби України. URL: <https://surl.li/ydujyk>
2. Система NACCS. URL: <https://www.naccs.jp/e/aboutnaccs/aboutnaccs.html>
3. Система NCTS. URL: <https://surl.lu/whdhdv>
4. Мацедонська Н.В., Коваленко В.В., Штефан Л.Б. (2021). Модернізація митної діяльності з використанням інформаційних технологій. Економіка та суспільство. Вип. 27. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal>

УДК 33.65.338.48:004

Трухачова К. В.,
кандидат економічних наук, доцент кафедри
менеджменту, маркетингу та інформаційних технологій,
Херсонський державний аграрно-економічний університет

ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ РЕЗУЛЬТАТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ

Цифровізація операційної діяльності готельного бізнесу передбачає запровадження технологій створення цінності для споживачів і партнерів завдяки процесу набуття можливостей функціонального узгодження в ринкових умовах швидко змінних і бізнес-вимог.

Набуття можливостей функціонального узгодження відбувається за рахунок використання цифрових інструментів результативного функціонування у здійсненні бізнес-процесів готельного бізнесу.

Для опису системи функціонального узгодження можна використовувати підсистеми, представлені в таблиці. 1.

Враховавши те, що кожна система управління готельним бізнесом має ряд особливостей щодо цілей, засобів їх досягнення. Запропоновано комплекс динамічно взаємоузгоджених процесів, які здатні забезпечити результативність, і дозволять узгодити цілі та можливості готельного бізнесу, сформувавши на їх основі ключові фактори успіху (табл.2).